Jaarstukken 2024

Recreatieschap Rottemeren

Versie: Algemeen Bestuur

Vastgesteld, Bergschenhoek 7 juli 2025

De plaatsvervangend voorzitter:

D.A. de Haas

De bestuurssecretaris:

R. van Raay

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2024
1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING 2
2. LEESWIJZER 6
3. PROGRAMMAVERANTWOORDING INSTANDHOUDING GEBIEDEN 7
3.1 Gebiedsbeheer 7
3.2 Maatschappelijke betrokkenheid 10
3.3 Plannen maken 11
3.4 Ondersteunende diensten 12
3.5 Algemene dekkingsmiddelen 14
3.6 Projecten 14
3.7 Mutaties reserves 19
3.8 Wat heeft het gekost 20

4. PARAGRAFEN 21
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 21
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 23
4.3 Financiering 24
4.4 Grondbeleid 25
4.5 Bedrijfsvoering 27
4.6 Openbaarheidsparagraaf 28

5. JAARREKENING 2024 29
5.1 Balans per 31 december 2024 29
5.2 Overzicht van baten en lasten 2024 30
5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 31
5.4 Toelichting op de balans 34
5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024 42
5.6 Verdeling naar taakvelden 46

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

JAARVERSLAG 2024

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de gerealiseerde speerpunten per programma opgenomen. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaverantwoording.

Bestuurlijke aangelegenheden

De samenstelling van het Dagelijks Bestuur is als volgt:

- Rotterdam: de heer V. Karremans (tevens voorzitter), tot 1 juli 2024;
- Rotterdam: de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer (tevens voorzitter), vanaf 1 oktober 2024;
- Lansingerland: de heer M. Muis;
- Zuidplas: de heer D.A. de Haas (plaatsvervangend voorzitter van 1 juli tot 1 oktober 2024).

De samenstelling van het Algemeen en het Dagelijks Bestuur is als volgt:

- Rotterdam: de heer V. Karremans (tevens voorzitter) tot 1 juli 2024, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer (tevens voorzitter) vanaf 1 oktober 2024 en de heer F. Achbar;
- Lansingerland: de heren M. Muis (tevens DB-lid) en S. Fortuyn;
- Zuidplas: de heren D.A. de Haas (tevens DB-lid en plaatsvervangend voorzitter van 1 juli tot 1 oktober 2024) en F. Klovert.

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is adviserend aan het bestuur. Namens HHSK is mevrouw Josien van Capelle deelnemer aan de bestuursvergaderingen van het recreatieschap.

Ontwikkelingen 2024

MTB Parcours

In het Ontwikkelplan voor Landschapspark de Rotte is een uitbreiding van het mountainbikeparcours opgenomen. Eind 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het vaststellen van een subsidieaanvraag bij de provincie Zuid-Holland voor het mountainbike parcours met cofinanciering door het schap. Bij het vaststellen van de eerste tranche van de uitvoeringsagenda in december 2022 is het project als Quick Win benoemd. Het MTB-parcours betrof zowel een uitbreiding van het bestaande parcours in het Hoge Bergse Bos als een lang familieparcours voor de beginnende MTB'ers rond de gehele Rotte. In de uitwerking bleek het lange parcours niet haalbaar vanwege de waterkerende functie van de dijken. Na afstemming met de omgeving en het uitvoeren van een Quickscan Flora en Fauna is de uitbreiding van het mountainbike parcours in het Hoge Bergse Bos uitgewerkt in een Definitief Ontwerp. Over de bijbehorende beheerlasten hebben de besturen positief besloten.

Herstel Van Oudheusdenweg

In december 2023 heeft het AB besloten de Oudheusdenweg met beperkte middelen op te knappen (variant 2). Hiervoor is € 150.000 als krediet beschikbaar gesteld. Na de vorstperiode van januari 2024 was de weg versneld verslechterd. Uit de inspectie bleek dat het opknappen van de weg (variant 2) onvoldoende geen soelaas zou bieden. Grondiger maatregelen zouden nodig zijn om de weg structureel weer in goede staat te krijgen en te houden. De besturen hebben hierop besloten te kiezen voor variant 3 uit de voordracht aan het AB van 18 december 2023. In

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

het voorjaar van 2025 is de volledige uitvoering van de reconstructie van de Oudheusdenweg en Slingerkade van € 1.3 mln. uitgevoerd.

Subsidiecoördinatie
Naast de provinciale subsidies maakt Recreatieschap Rottemeren nagenoeg geen aanspraak op andere subsidies en/of fondsen. In het najaar van 2024 is besloten om gezamenlijk met de andere recreatieschappen middelen uit te trekken voor de inzet van Subsidiecoördinatie. Die ondersteunt het onderzoeken en begeleiden van aanvragen voor beschikbare subsidies en fondsen, c.q. het vinden van externe bekostigingsbronnen. Deze middelen dragen bij aan het realiseren van de diverse groene ambities, van zowel schappen, Staatsbosbeheer als provincie, rijksoverheid en EU. Voor de subsidiecoördinatie is een eigen bijdrage (cofinanciering) geleverd van 22,5% voor de vier Natuur-en recreatieschappen (Groenalliantie, Rottemeren, IJsselmonde en Voorne-Putten) en een bijdrage van 10% voor het CBG. Een jaar na de start van de werkzaamheden van de subsidiecoördinatie, vindt een evaluatie plaats over onder meer de meegegeven kaders en werkwijze.

Rottebanbrug
In september 2024 is gestart met de uitvoering van de verblijfsplek. De infrastructuur ter plaatse is aangepast, waardoor de kade vrij is van verkeer. De vlonderbrug over het boezemwater tussen de Oesterzwamplaats en de Rotte met het aansluitende wandelpad is gereed. Dit jaar nog gaat de nieuwe aanplant de grond in. In december 2024 plaatst de aannemer de zitplek in zijn geheel op de juiste locatie en is ook de steiger klaar. Het schuifhek bij de nieuwe inrit van Nova heeft een lange levertijd. Plaatsing hiervan zal in februari 2025 zijn, waarmee het project geheel kan worden opgeleverd. De feestelijke opening staat gepland op 11 april 2025.

Subsidieverordening
Bij het vaststellen van de subsidieverordening in 2022 is besloten de verordening in 2024 te evalueren. Voor de evaluatie heeft SBB bij de gemeente Rotterdam twee specialisten ingehuurd. Zij hebben een eerste conceptrapportage opgeleverd die onlangs is besproken in het VAAC. Een eerste conclusie is dat het wenselijk is om een geheel nieuwe verordening op te stellen en keuzes te maken of alle onderdelen zoals nu in de verordening zijn opgenomen (marketing, beheersubsidie en incidentele subsidies) nodig zijn. De verwachting is dat het marketingplatform en het beheer ook via een opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie geregeld kan worden. Een nieuw voorstel wordt uitgewerkt.

Bezuinigingsopdracht
Het (financiële) uitgangspunt is de onlangs ingediende meerjarenbegroting 2025 en de inzichten en ontwikkelingen met meerjarige structurele en incidentele effecten voor zover ze nu bekend zijn.
De benodigde projectkredieten vanuit het Uitvoeringsprogramma worden per jaar ter vaststelling aangevraagd. Met deze werkwijze bieden we de mogelijkheid om tussentijds bij te sturen en tegemoet te komen aan de financiële zorgen over het zogenaamde ravijnjaar 2026.

Voor de nog vast te stellen begrotingsjaren 2026-2028 e.v. wordt een structureel tekort geraamd van circa € 375k in 2026 oplopend tot circa € 640k vanaf 2028.
Hoewel incidentele baten per saldo zorgen voor een positief resultaat, dient, vanuit wet- en regelgeving (BBV, GR, Toezichthouder PZH), de begroting structureel in evenwicht te zijn. Het VAAC en Staatsbosbeheer hebben daarvoor mogelijke optimalisaties, bezuinigingen en nieuwe inkomstenbronnen in beeld gebracht. Het bestuur heeft aan het VAAC de opdracht verstrekt om in samenwerking met Staatsbosbeheer te komen tot een concrete uitwerking van de bezuinigingsopgave. Hierbij dient gestreefd te worden naar het terugbrengen van het structurele meerjarig tekort in de begroting van circa € 375k in 2026 tot € 640k in 2028 e.v.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Uitvoeringsprogramma 2025-2028
In het in 2022 vastgestelde tranche 1 van het uitvoeringsprogramma zijn negen projecten benoemd om mee aan de slag te gaan. Afgelopen jaar heeft het bestuur gevraagd een meerjarig uitvoeringsprogramma op te stellen, rekening houdend met de rolverdeling tussen schap en gemeenten, de financiële situatie van het schap, de behoefte aan concrete resultaten en de personele capaciteit.

Besloten is om de kredieten per jaar aan te vragen. Volgend jaar volgt een update van het Uitvoeringsprogramma en zal voor 2026 ook weer een krediet worden aangevraagd. Met deze werkwijze bieden we de mogelijkheid om tussentijds bij te sturen en tegemoet te komen aan de financiële zorgen over het begrotingsjaar 2026.

Monitoring biodiversiteit
Het Recreatieschap wil de biodiversiteit in het gebied verder versterken. Door te monitoren weten we waar welke soorten voorkomen en krijgen wij informatie over hoe we het gebied nog meer divers kunnen maken. Met de informatie kan Staatsbosbeheer het beheer aanpassen. Bijvoorbeeld door minder of juist meer te maaien of door meer dood hout te laten liggen. Bij het beheer wordt altijd rekening gehouden met de bezoekers aan het gebied. Op de website van het recreatieschap is een pagina "versterken biodiversiteit" opgenomen. Daarop wordt alles met betrekking tot biodiversiteit bijgehouden. Informatie en resultaten van de monitoring zullen breed gedeeld worden, onder andere via persberichten en "Ook dit is de Rotte".

Trainingsroute wielrenners Willem-Alexanderbaan
Eén van de projecten uit het tranche 1 uitvoeringsprogramma van het ontwikkelplan is het optimaliseren van de door wielrenners gebruikte trainingsronde rondom de Willem Alexander Baan. Aanleiding om dit project op te nemen in tranche 1 is het toenemende gebruik van het wegen- en fietspadennet door wielrenners én de ambitie het gebied rondom de Willen Alexanderbaan verder te ontwikkelen als centrum voor duur- en watersport. Omdat de trainingsronde, over de openbare weg loopt, en er dus sprake is van meerdere gebruikersgroepen, is een verkeerskundig onderzoek uitgevoerd waarin gekeken is naar de technische én juridische haalbaarheid.

Op basis van de uitkomsten van het toetsen van de scenario's aan wegingsfactoren én de te verwachten kosten is na ambtelijk overleg geconcludeerd dat scenario 1 (het aanpassen van gelijkwaardige kruisingen naar voorrangskruisingen) de enige financieel haalbare variant is.

Beëindigen erfpachtovereenkomst 't Ezelsbruggetje
Eind 2022 heeft de Stichting 't Ezelsbruggetje met haar bedrijfsplan de aanbesteding van 't Ezelsbruggetje gewonnen. In april 2023 heeft de stichting de panden en dieren van de voormalige exploitant overgenomen en de exploitatie van 't Ezelsbruggetje ter hand genomen. Op een feestelijke opening is de erfpachtovereenkomst getekend. Op 7 juli 2024 heeft de Stichting het 't Ezelsbruggetje voor het publiek gesloten. Tot de daadwerkelijke oplevering is de Stichting verantwoordelijk voor het noodzakelijke beheer en toezicht.

Onmiddellijke oplevering was niet mogelijk, mede daar het bestuur zich (financieel) moest voorbereiden op haar verantwoordelijkheid van het beheer van gronden en panden. De grond en gebouwen moesten nog verder opgeruimd worden om het terrein goed en zo optimaal en veilig als mogelijk in onderhoud te kunnen nemen door het beheerteam van Staatsbosbeheer en zonder dat dit toekomstig gebruik en uitgifte in de weg staat.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Beheer, Onderhoud en Exploitatie

De in 2024 verrichte werkzaamheden dragen bij aan de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling. In 2024 zijn alle voortkomende werkzaamheden zoals het opruimen van vuil in de gebieden en het onderhouden van de graspercelen en watergangen volgens afspraak uitgevoerd. er is wel geconstateerd dat we in 2024 meer dumpingen hebben van lachgas flessen bijna iedere dag vindt het beheerteam deze flessen, dit is een landelijk groot probleem. In 2024 zijn er tijdens een storm bomen omgewaaid op doorgaande wegen en fietspaden deze worden steeds snel opgeruimd zodat het gebied toegankelijk blijft voor onze recreanten.

Groot onderhoud

In 2024 zijn de volgende Grootonderhoud werkzaamheden uitgevoerd

- Door het gehele Rottemeren gebied zijn er slechte stukken fietspad hersteld en opnieuw geasfalteerd.
- Planmatig bosbeheer uitgevoerd in de Bleiswijksefles en de Bleiswijksezoom.
- De dag camping in de Bleiswijksezoom wordt gerenoveerd deze gaat weer open in het voorjaar 2025.
- De slechte plekken in de bestrating van de parkeerplaatsen in de Bleiswijksezoom is hersteld.
- De watergangen in de Bleiswijksefles en Bleiswijksezoom zijn uitgebaggerd.
- De voetpaden in de Bleiswijksefles en Bleiswijksezoom aangevuld en geprofileerd.
- Ruiterpaden klopstroken vernieuwd met stelconplaten.

Financiële samenvatting

Bij de Najaarsrapportage werd rekening gehouden met een overschot van € 448.000.
Het voordelige saldo 2024 is uitgekomen op afgerond € 535.000.
De baten uit gewone bedrijfsvoering zijn € 87.000 hoger uitgevallen terwijl de lasten vrijwel op het begrote niveau zijn uitgekomen.
De hogere baten zijn te danken aan lastig te begroten posten als Vergunningen (effect circa € 25k.), Verkoop gronden (effect circa € 20k.) en Opstalrechten (effect circa € 40k.).

Het eigen vermogen voor resultaatbestemming bedraagt per ultimo 2024 € 12,4 mln.
Dit bestaat voor € 8,7 mln. uit bestemmingsreserves en voor € 3,7 mln. uit de vrije algemene reserve.

In de hoofdstukken 3, 4 en 5 wordt nader ingegaan op de financiële resultaten en het vermogen.

Resultaatbestemming

Het bestuur wordt voorgesteld het overschot van € 535.110 toe te voegen aan de algemene reserve en vervolgens het overschot via een onttrekking uit de algemene reserve toe te voegen aan de voorziening voor groot onderhoud. Hierdoor wordt alvast een voorschot genomen op de extra dotaties aan de voorziening vanaf 2025 als gevolg van de herijking van het Terrein Beheer Model.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

2. Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht gegeven in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de Programmabegroting 2024 en de Najaarsrapportage 2024. Daarnaast wordt inzicht geboden in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2024 opgenomen. De lasten en de baten zijn gepresenteerd als positieve bedragen in hele euro's.
De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daaraan stelt. In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) is op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2024. In hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Hoofdstuk 4 zal daarna worden ingaan op de volgens het BBV verplichte en voor het schap relevante paragrafen, te weten:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Grondbeleid
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheidsparagraaf.

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2024 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2024 met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

Tevens is in hoofdstuk 5 de aanvullende (o.a. wettelijke verplichte) informatie opgenomen.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

3. Programmaverantwoording Instandhouding gebieden

De programmaverantwoording is opgebouwd uit de volgende onderdelen:
- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Ondersteunende diensten
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projecten (kredieten)
- Mutaties reserves
- Wat heeft het gekost

Dit hoofdstuk geeft per programma een toelichting op de gerealiseerde doelen, de gevolgde aanpak en de kosten hiervan.

3.1 Gebiedsbeheer

Wat hebben we bereikt?

De natuur- en recreatiegebieden binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Het Gebiedsbeheer is gerealiseerd door middel van de volgende producten:
1. Onderhoud;
2. Economisch beheer;
3. Regelgeving & handhaving;
4. Communicatie

Ad.1 Onderhoud

Het product gebiedsbeheer gaat over het onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltype. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Bij grote afwijkingen kan deze evaluatie leiden tot een voorstel tot begrotingsaanpassing.

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarenonderhoudsprognose. Op basis hiervan wordt ter egalisatie van kosten een voorziening getroffen. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd. Jaarlijks worden de

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

geplande lasten, de dotatie aan de voorziening Groot Onderhoud en de werkelijke kosten gemonitord.

Ad.2 Economisch beheer
De taken die binnen economisch beheer worden uitgevoerd zijn:
- het formuleren c.q. actualiseren van het grondbeleid;
- het beheer van grondposities op basis van het vastgestelde grondbeleid;
- het beheer van exploitaties.

Beheer grondposities
Het beheer van grondposities betreft het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied) zodanig dat dit bijdraagt aan de lange termijnstrategie van het recreatieschap. Het resultaat hiervan is dat voldaan wordt aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van het recreatieschap.

Beheer exploitaties
Het beheer van exploitaties heeft betrekking op het aangaan van overeenkomsten met derden gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en -opstallen (passend binnen de huidige ambities van het recreatieschap), alsmede het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van deze overeenkomsten.

Noemenswaardige ontwikkelingen
- Het erfpachtrecht van Brasserie De Blokhut, gevestigd aan de Strandweg 5 te Zevenhuizen, is vervreemd. De nieuwe exploitant is een enorme aanwinst voor het recreatiegebied. De horecagelegenheid heeft een nieuwe naam en heet Flow, Food & Adventure.
- Het erfpachtrecht van De Strandgaper, gevestigd aan de Strandweg 1 te Zevenhuizen, is vervreemd. De nieuwe exploitant is een enorme aanwinst voor het recreatiegebied. De horecagelegenheid heeft een nieuwe naam en heet de Pannenkoe. De ondernemer is jong en enthousiast en heeft veel plannen voor de toekomst.
- In 2024 is veel inzet geweest op de vervreemding van het erfpachtrecht van Eurosurfing Holding B.V. gevestigd aan de Strandweg 25-29 te Zevenhuizen. De potentiële koper heeft zich uiteindelijk teruggetrokken.
- Er zijn een aantal recreatiewoningen op de Koornmolen van eigenaar veranderd.
- Er is in juli 2024 een perceel grond aangekocht in het Hoekse Park West. Het plan is om hier agroforestry te creëren. Het perceel zal met beperkingen in het gebruik in geliberaliseerde pacht worden uitgegeven.
- 2024 zijn een aantal opstalrechten gevestigd met nuts- en telecombedrijven.

Ad.3 Regelgeving & handhaving
Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:
- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen;
- Toezicht en handhaving.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

- Er zijn door onze handhavers diverse controles uitgevoerd met hulp van de collega's uit de gemeenten en HHSK. Er zijn visserijcontroles geweest waar is gekeken naar de visvergunning en het vissen met drie hengels.
- Er zijn meerdere handhavingsacties geweest op illegaal rijden op de voetpaden van Mountainbikers.
- De Boa's kijken ook of ze activiteiten van stroperij zien, maar dit valt mee in de Rottemeren.
- Er zijn diverse overleggen en contacten geweest met de keten partners zodat er nog beter kan worden samengewerkt.
- In de zomerperiode bij mooi weer wordt er actief gehandhaafd op het van de brug springen bij de Rottebanbrug, dit in samenwerking met diverse ketenpartners.

<u>Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen</u>
Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het recreatieschap kan hiervoor een vergunning, ontheffing of toestemming worden aangevraagd. Dit komt voort uit het oogpunt van de doelstellingen van de Gemeenschappelijke Regeling en de openbare orde en veiligheid. Het schap verleent vergunningen en ontheffingen omdat er een vastgestelde verordening van kracht is. Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van het schap zelf gegeven.

<u>Toezicht en handhaving</u>
Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, daadwerkelijke handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling schoon, heel en veilig in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen en de eigendommen van het schap heel houden. Indien de keuze wordt gemaakt om geen financiering beschikbaar te stellen voor het gehele palet vindt primair inzet op daadwerkelijke handhaving plaats. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als de beschikbare middelen niet volledig aan handhaving besteed moeten worden.

De handhaving in de Rottemeren is dit jaar conform het handhavingsplan uitgevoerd. Voor ieder kwartaal zijn er een aantal prioriteiten gesteld waarop de focus in die periode gericht is. Daarnaast zijn er ook een aantal handhavingsacties geweest op strategische momenten om de regels weer eens onder de aandacht te brengen, zoals visserijcontroles en mountainbikeacties, wel wordt er door handhaving gesignaleerd dat er meer dumpingen zijn, sinds de gemeenten geld vragen voor de afvalstromen van de bewoners.

Ad.4 Communicatie
De (potentiële) bezoekers en, waar relevant, het externe netwerk zijn geïnformeerd over de mogelijkheden, werkzaamheden en veranderingen in de recreatiegebieden. De wijze van informatieverstrekking is afgestemd op de doelgroepen, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van digitale en sociale media.
Bij onderwerpen waarvan de verwachting was dat die veel vragen zouden oproepen

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

organiseerden wij informatiebijeenkomsten in het gebied waarbij onze medewerkers beschikbaar waren voor het beantwoorden van vragen.
Op 8 juli 2024 is er een boottocht over de Rotte georganiseerd. Hierbij waren het bestuur en de ambtenaren aanwezig. Tijdens deze tocht werden zij door de projectmanager en de boswachter publiek bijgepraat over de lopende projecten en andere ontwikkelingen in het gebied.

Eind 2024 is er weer een 'Achter de Schermen' verzonden aan de bestuursleden, de ambtenaren en via de griffies aan de raadsleden om de stakeholders te informeren over de diverse ontwikkelingen.

Deelproduct Gebiedsbeheer, wat heeft het gekost?

	Lasten				Baten			
Programma instandhouding gebieden	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	1.177.982	1.458.600	1.343.000	1.341.909	0	0	0	0
Materieel	3.734.356	3.464.000	3.683.700	3.659.166	-1.009.780	-844.200	-1.020.600	-1.095.575
Gebiedsbeheer	4.912.337	4.922.600	5.026.700	5.001.075	-1.009.780	-844.200	-1.020.600	-1.095.575

De lasten zijn met € 26k. afgenomen terwijl de baten met € 75k. zijn toegenomen. Per saldo een verbetering van € 101k. ten opzichte van de najaarsrapportage. De toegenomen baten hebben betrekking op de realisatie in het laatste kwartaal van het boekjaar van moeilijk in te schatten posten als Vergunningen (plus € 25k.), Precario (plus € 40k.) en Verkoop grond (plus € 20k.)

3.2 Maatschappelijke betrokkenheid

Wat hebben we bereikt?

Bij het aanbesteden en laten uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden proberen we zo goed als mogelijk onze maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen door:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur- en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces wordt aandacht besteed aan mogelijke SROI-trajecten (social return on investment);
- Maken van afspraken met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d.
- Steun middels financiële bijdragen vanuit de subsidieverordening voor initiatieven die bijdragen aan het Landschapspark De Rotte.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

In 2024 is er weer intensief samengewerkt met Rotta, zij hebben weer diverse kleine en moeilijk bereikbare gebiedjes onderhouden zoals de Wiebertjes en Korenmolengat, ook hebben ze weer 12.000 stuks Reuzen Bereklauw uitgestoken dit wordt een project van de lange adem want de Reuze Bereklauw is zeer hardnekkig.
De stichting natuurpolders Hennipgaarde heeft in de Hennipgaarde weer onderhoud verricht aan hun akkers, het kost ze veel tijd en het brengt niet op wat ze ervan verwacht hadden, er wordt gekeken om de akkers anders in te richten.
De firma Promen uit Gouda beheert het RO-contract Hygiëne voor het opruimen van het afval door het gehele Rottemeren gebied dit loopt al jaren naar tevredenheid.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

Profila verzorgt voor ons ook werkzaamheden zoals het schilderen van paalkoppen, het snoeien van beplanting en andere kleine klusjes. In goed overleg tussen beide partijen is afgesproken om hier in 2025 mee te stoppen.
Vanuit de subsidieverordening is dit jaar is er aan zeven initiatieven subsidie toegekend.
Op verzoek van de organisatie van 'Ook dit is de Rotte' is de samenwerking in 2024 beëindigd en is de uitvoering voorlopig ondergebracht bij het Recreatieschap zelf.

Overzicht vrijwilligers Rottemeren

Organisatie	Vergoeding 2024	Aantal betrokken vrijwilligers
Zonnepont 't Verlaat	2.024	12
Vogelwacht ROTTA	3.240	40
Hennipgaarde	5.958	5
Bredius Runderen	1.800	1

Deelproduct Maatschappelijke betrokkenheid, wat heeft het gekost?

	Lasten			
Programma instandhouding gebieden	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	**19.626**	**45.900**	**42.000**	**45.633**
Materieel	**41.607**	**95.000**	**75.000**	**47.250**
Maatschappelijke betrokkenheid	**61.233**	**140.900**	**117.000**	**92.883**

Door het grotendeels wegvallen van de bijdrage aan 'Ook dit is de Rotte' is het subsidiebudget niet volledig benut. De werkzaamheden zijn in de loop van 2024 overgedragen aan het Recreatieschap zelf, waardoor er meer begeleidingsuren zijn gemaakt.

3.3 Plannen maken

Wat hebben we bereikt?

Het verder uitvoeren en uitbouwen van de Uitvoeringsagenda tranche I.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

In 2024 zijn de projecten uit de eerste tranche verder uitgewerkt en deels uitgevoerd.
Er is een tweede tranche voorgelegd aan het bestuur voor uitvoering in 2025 en verder.

<u>Planvorming & gebiedsontwikkeling</u>
In overleg met alle betrokkenen (diverse SBB adviseurs, leden van het VAAC en het beheerteam) wordt een gemeenschappelijk kader geboden op de gewenste ontwikkeling in het werkingsgebied

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

van het schap, aansluitend op de ambitie van het bestuur, de vraag van de recreant (leefstijlen) en het aanbod (positionering van het specifieke gebied).
Tevens worden alle voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gedaan die noodzakelijk zijn om (een deel) van het gebied te (her)ontwikkelen conform de ambitie van het bestuur. Hiermee wordt samen met de omgeving van het schap ingespeeld op actuele trends en ontwikkelingen. Verder is er geïnvesteerd in contacten met de vele stakeholders in het gebied waardoor goed zicht is gekregen wat er leeft om zo passende projecten te kunnen voorstellen.

Deelproduct Plannen maken, wat heeft het gekost?

	Lasten			
Programma instandhouding gebieden	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	95.368	86.200	72.000	94.369
Materieel	0	0	0	59
Plannen maken	95.368	86.200	72.000	94.427

In de gewijzigde begroting is een verkeerde inschatting gemaakt van de te besteden uren. De lasten liggen wel in lijn met de realisatie 2023 en primaire begroting 2024.

3.4 Ondersteunende diensten

Wat hebben we bereikt?

Kwalitatief bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap;
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap;
- financieel beleid, begroting en verantwoording.

Daarbij is rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en andere stakeholders in het schapsgebied.

Daarnaast zijn alle bestuursvergaderingen voorbereid, inclusief verslaglegging van bestuursvergaderingen en het zorgdragen voor het uitvoeren van de actiepunten.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur heeft plaats gevonden door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën.

Ad.1 Bestuursproducten

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

De bestuursproducten omvatten:
- het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen;
- het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is;
- het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen;
- het fungeren als eerste aanspreekpunt voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/projecten die in schapsverband spelen;
- het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers;
- de eindtoets op bestuursvoorstellen.

Bestuursvergaderingen

In 2024 heeft het Dagelijks Bestuur achtmaal (waarvan drie schriftelijke rondes) en het Algemeen Bestuur tweemaal vergaderd.

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Deze dienstverlening ziet op de juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht. Hieronder kan met name worden verstaan; het adviseren over, beoordelen en opstellen van overeenkomsten. Ook het beoordelen van aansprakelijkstellingen jegens het recreatieschap en het aansprakelijk stellen van derden en ondersteunen bij het opstellen en wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling, de Gebiedsverordening of de daartoe behorende aanwijzingsbesluiten. Bij eventuele gerechtelijke procedures wordt er opgetreden als gemachtigde. Tot slot behoren ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de WOO (Wet Open Overheid) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteits-beoordelingen door het openbaar bestuur) tot de juridische ondersteuning en advisering.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:
- verzorgen van de financiële administratie van de Gemeenschappelijke Regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen;
- uitvoeren van de interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten;
- toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders;
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- werkzaamheden in het kader van de vennootschapsbelastingplicht;
- voorbereiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidie-controles, jaarrekeningcontrole).

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

Ondersteunende diensten, wat heeft het gekost?

	Lasten			
Programma instandhouding gebieden	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Bestuurlijke diensten	**207.918**	**225.600**	**192.900**	**192.380**
Financiële diensten	**246.467**	**223.200**	**266.900**	**308.520**
Juridische diensten	**31.825**	**56.400**	**26.800**	**13.394**
Totaal Bestuurlijke ondersteuning	**486.210**	**505.200**	**486.600**	**514.294**

De overschrijding van de uitgaven voor de bestuurlijke ondersteuning komen op het conto van de financiële dienstverlening. Er zijn extra uren gemaakt (effect circa € 15.000) ten behoeve van tussenrapportages toekomstperspectief en de bezuinigingsopgaaf en voor aanlevering uitgevraagde stukken Verbijzonderde Interne Controle (VIC) .
Daarnaast betreft het meerwerk van de controle jaarrekening 2023 in verband met gewijzigde regelgeving (o.a. BBV, WNT, Rechtmatigheidsparagraaf, effect circa € 5.000) en is net als vorig jaar de VIC uitbesteed aan derden i.v.m. ontbreken van de capaciteit en kennis (effect circa € 22.000).

3.5 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten in het schap en de rentebaten.

3.6 Projecten

De projecten (meestal investeringen met maatschappelijk nut) worden gefinancierd uit de reserves van Rottemeren. Hiertoe wordt een zogenaamd krediet verstrekt. Eventueel ontvangen subsidies vanuit cofinanciering worden hierop in mindering gebracht. De controle op de voortgang van de projecten en de uitputting van de kredieten worden bewaakt in een projectadministratie. In onderstaande tabel zijn de lopende en dit jaar afgesloten projecten opgenomen. Alleen de projecten die daartoe aanleiding geven worden nader toegelicht.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m 2023	Uitgaven 2024	Totale uitgaven tm 2024	Saldo 31-12-2024
Totaal Beheer Rottekijkers	40.000	3.444	4.853	8.297	31.703
Totaal DRV't Upgrade verlengde molengangpad	999.238	232.773	11.973	244.746	754.493
Totaal Fase 2 Vaarnetwerk	370.000	339.697	1.887	341.584	28.416
Totaal KI LBB Uitwerken Inv.planning	100.000	60.965	24.263	85.228	14.772
Totaal KI LBB Realisatie	8.774.557	3.283.548	835.694	4.119.242	4.655.315
Totaal Oeverversterking fase 1	421.760	307.388	17.550	324.938	96.822
Totaal Ontwikkellocaties fase II	197.000	107.514	25.770	133.284	63.716
Totaal Opstellen subsidie verordening	43.000	2.100	8.772	10.872	32.128
Totaal Rottebanbrug verb.plek aan de Rotte	489.210	124.687	171.415	296.102	193.108
Totaal Uitbreiding MTB route	351.000	67.806	39.992	107.798	243.202
Totaal Waterkwaliteit Bleiswijkse Zoom	320.915	239.367	0	239.367	81.548
Uitvoeringsagenda (Handboek meubilair)	34.000	1.145	3.024	4.169	29.831
Restauratie inlaat nabij Merenweg Bleijswijk	72.000	0	8.812	8.812	63.188
Beschoeiing landtong sluis Zevenhuizer Verlaat	150.000	0	0	0	150.000
Reconstructie van Oudheusdenweg en Slingerkade	1.450.000	0	118.556	118.556	1.331.444
Versterken Biodiversiteit	40.000	0	30.042	30.042	9.958
Verbindingen Op en langs de Rotte	63.000	0	0	0	63.000
Herbouw Hooiberg	97.500	0	12.277	12.277	85.223
Verkenning Eendragtspolder	29.000	0	3.045	3.045	25.955
Trainingsroute wielrenners Willem-Alexanderbaan	73.000	0	0	0	73.000
Subsidie Coordinatie	27.500	0	0	0	27.500
Beeindigen erfpachtovereenkomst 't Ezelsbruggetje	20.000	0	0	0	20.000
Versterken Biodiversiteit (extra)	42.000	0	0	0	42.000
Subtotaal	**14.204.680**	**4.770.434**	**1.317.923**	**6.088.357**	**8.116.323**
Afgesloten projecten:					0
Totaal Aanleg Watercompensatie A16 RWS	2.269.630	1.158.469	43.541	1.202.010	1.067.620
Totaal Bewegwijzeringssysteem vanaf Rotte	379.000	387.136	305	387.441	-8.441
Totaal KI Entree Eendragtspolder	382.000	223.155	8.250	231.405	150.595
Uitvoeringsagenda tranche 1 (deel programmamanagement)	80.000	46.208	33.540	79.748	252
Uitvoeringsagenda (deel Trainingsroute WAB)	18.330	11.259	7.313	18.572	-242
Totaal aanleg schapenrasters - drasgebied Eendragstpolder	75.000		49.966	49.966	25.034
Subtotaal	**3.203.960**	**1.826.227**	**142.916**	**1.969.143**	**1.234.817**
Totaal recreatieschap Rottemeren	**17.408.640**	**6.596.661**	**1.460.839**	**8.057.500**	**9.351.140**

Van het totaalbudget van de lopende projecten van € 14,2 mln. wordt € 5,4 mln. gedekt uit de reserves.
Hiervan is per 31 december 2024 € 2,0 mln. gerealiseerd zodat er nog een claim ligt op de reserves van circa € 3,4 mln.
€ 8,8 mln. wordt gedekt door bijdragen derden en subsidies.

Toelichting per project voor zover relevant:

Beheer Rottekijkers
De Rottekijkers zijn nog van prima kwaliteit en kunnen de komende jaren nog blijven staan. In januari 2024 is er eentje verwijderd bij het Bleiswijkse Verlaat, vanwege een protest van een bewoner die in de buurt van de kijker woont.

Verlengde Molengangpad
Er is in 2024 een kleine stap voorwaarts gezet. Het bestemmingsplan is in beide gemeenten in procedure gebracht. Er zijn, zoals verwacht, zienswijzen ingebracht. De zienswijzen zijn beantwoord en er is een realisatieovereenkomst opgesteld. De gemeenteraden van beide gemeenten zullen naar verwachting in het 1e kwartaal 2025 de bestemmingsplannen vaststellen. Na vaststelling van de bestemmingsplannen start de bezwarenprocedure. De verwachting is, dat hiervan zeker gebruik van zal worden gemaakt. Dit betekent, dat er nog geen verdere stappen zullen worden gezet richting uitwerken van het huidige ontwerp en realisatie. De huidige begroting dateert uit 2020 en is niet meer actueel. Maar gezien de onzekerheid over dit project worden op dit moment geen middelen besteed om het ontwerp nader uit te werken richting een definitief ontwerp.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Vaarnetwerk de Rotte fase 2
In het AB van juli 2024 is het besluit genomen om € 80K van het Vaarnetwerk fase 2 over te hevelen naar het project Verblijfsplek Rottebanbrug. In 2024 zal het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard starten met de renovatie van het Zevenhuizer Verlaat. De gemeente Zuidplas heeft intussen de meeste afgesproken voorzieningen langs de Ringvaart aangelegd. Een aantal voorzieningen zijn afgevallen. Over de pilot bedieningstijden in 2025 is nog geen bestuurlijk besluit genomen door gemeente Zuidplas. De prognose 2024 is een onderschrijding van uiteindelijk 15K, een voorstel volgt nog om dit restantbedrag in te zetten voor het begrote tekort bij het krediet Verblijfsplek Rottebanbrug. De feestelijke opening van het vaarnetwerk is voorzien op 28 juni 2025.

KI LBB Uitwerken subsidieonderzoek Inv.planning
Het subsidieproject Lage Bergse Bos paden is in 2023 gerealiseerd, het dossier is in 2024 aan de PZH opgeleverd.
De subsidie recreatieve voorzieningen is in 2024 gerealiseerd en afgerond. De afwikkeling van de subsidie is eind 2024 ingediend.
De overeenkomst met RWS voor bomencompensatie is getekend. Conform de overeenkomst is de helft betaald. Een deel van de compensatie heeft al plaatsgevonden. Het laatste deel wordt uitgevoerd in de winter van 2025/2026. De oplevering hiervan is voorzien in juli 2026.

Kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos – Uitvoering
Afgelopen winter zijn weer volop aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen gedaan in het gebied. De planning is om in de winter 2025/2026 weer een volgend deel te realiseren.
De ligbanken, picknick sets en ander meubilair zijn in 2024 geplaatst. De uitkijktoren is in 2024 gerealiseerd. De vergunningsfase van de Faunatoren heeft vertraging opgelopen maar is nu afgerond en de faunatoren wordt in maart 2025 geplaatst. De parkeerlocaties zit deels in de engineeringsfase. Voor de Bokkenplaats is er een getekend onttrekkingsbesluit en de omvorming van de Bokkenplaats wordt begin 2025 gerealiseerd. Enkele paden zijn verwijderd, omgevormd en of aangesloten op het tracé a16

Oeververstерking fase I
De oeverbeschoeiing bij de botenverhuur wordt in het najaar 2024 samen met de renovatie van de Sluis Zevenhuis Verlaat gestart, dit is een samenwerkingsproject met HHSK, deze werkzaamheden moeten gereed zijn voor het vaarseizoen 2025. De inventarisaties voor de oevers in de Rotte zijn in voorbereiding, de uitwerking volgt in een apart voorstel bij de aanvraag van een tweede krediet. Het krediet moet worden verlengd naar 2025. Na afrekening eerste fase bekijken welk budget over blijft, dit eventueel gebruiken voor tweede fase oeververstерking van de Rotte.

Project ontwikkellocaties fase 2; Bleiswijkse Zoom ("Ezelsbruggetje")
In het Algemeen bestuur van 3 juli 2023 is besloten een verkenning uit te voeren naar een mogelijk kwaliteitsimpuls van het gebied rond 't Ezelsbruggetje. Dit naar aanleiding van de uitgifte van 't Ezelsbruggetje aan een gegadigde, echter voor de zomer heeft is besloten te stoppen met 't Ezelsbruggetje. Inmiddels is het terrein leeg en is het terrein opgeruimd.
In 2024 is start gemaakt met de verkenning en is een participatietraject uitgevoerd. Hiervoor is een enquête gemaakt en een inloopbijeenkomst georganiseerd. De concept verkenning is inmiddels gereed en staat als opiniërend agendapunt op de agenda van het Dagelijks bestuur in maart 2025.

Opstellen subsidieverordening
Bij het vaststellen van de subsidieverordening is besloten de verordening dit jaar te evalueren. Er zijn vragen over de juridische juistheid van de verordening.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Daarnaast is voor de zomer stichting Rottepartners (uitvoerder marketingplatform "Ook dit is de Rotte") gestopt en is de vraag gerezen of een subsidieverordening voor de uitvoering van het marketingplatform het juiste instrument is. En tot slot is bij de beoordeling van de incidentele subsidies gebleken dat er behoefte is aan een verder uitgewerkte beoordelingssystematiek. Het nieuwe concept subsidieverordening en subsidieregeling is opgesteld en wordt ambtelijk door de gemeenten getoetst. Behandeling in DB is voorzien in volgende vergadering (2 juni).

Verblijfsplek Rottebanbrug
De werkzaamheden zijn bijna allemaal afgerond. De wegenstructuur is aangepast, de bomen zijn geplant, de opstelplaats voor de ijscowagen is gerealiseerd en de toerit naar restaurant Nova is gereed. Bij de bouw van het zitmeubel is helaas vertraging ontstaan. Deze wordt momenteel gebouwd in de loods bij de aannemer en binnenkort geplaatst. De verwachting is dat een overschrijding op dit krediet kan worden gedekt uit het restantkrediet Vaarnetwerk Fase2. In 2025 wordt dit verder gecommuniceerd.

Uitbreiding MBT-route
De aannemer start in 2025 met de aanleg van de MTB-route. De verwachting is dat het medio april klaar is.

Waterkwaliteit Bleiswijkse Zoom
Als de subsidie aanvraag van HHSK aan de provincie Zuid-Holland is verrekend kan het project worden afgerond en afgesloten, planning HHSK is 2025.

Handboek meubilair
Een ontwerpbureau heeft eind 2024 opdracht gekregen om het handboek Meubilair op te stellen. Dit zal in nauwe samenwerking met de gemeente en het beheerteam worden opgepakt.

Renovatie monumentale inlaat
Na overleg met HSSK is een sluizenbouwer benaderd. Deze heeft een aantal opties verstrekt zodat begin 2025 kan worden begonnen met de uitvoering.

Beschoeiing Landtong sluis Zevenhuizer Verlaat
Maakt onderdeel uit van de oeververstersking fase I.

Reconstructie van Oudheusdenweg en Slingerkade
Maart van dit jaar is een ingenieursbureau voor een plan van aanpak benaderd en in juni 2024 gestart met onderzoeken. Deze zijn in augustus afgerond zodat er kan worden gestart met het opstellen van het bestek. Het werk is aanbesteed en de verwachting is dat de uitvoering gaat starten in het 1e kwartaal 2025.

Versterken biodiversiteit
In het AB december 2024 is de monitoringssystematiek vastgesteld. Afgesproken is dat voor de uitvoering € 42.000 per jaar beschikbaar te stellen voor 2 jaar en dat daarna de bestaande monitoring voor de Eendragtspolder versoberd wordt zodat dat vrijkomende bedrag gebruikt kan worden voor het gehele Rottemeren gebied. Vanuit het nieuwe krediet is opdracht gegeven voor het uitvoeren van een eerste monitoring van de flora in het gebied. Binnen het bestaande krediet is nog budget beschikbaar. Dit wordt gebruikt voor begeleiding van de monitoring en het maken van een format zodat de resultaten van de monitoring ook gedeeld kunnen worden met een breed publiek.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Verbindingen Op en langs de Rotte
Het project bevindt zich nog in de verkennende fase.

Herbouw Hooiberg
Op basis van een positief advies van eind 2023 is begin 2024 gewerkt aan een vergunningsaanvraag. Tijdens het bespreken van deze aanvraag met welstand zijn aanvullende gegevens (details en constructieberekeningen) verzocht vanuit de gemeente en hiervoor is een ingenieursbureau ingeschakeld. De benodigde gegevens zijn in mei ter goedkeuring voorgelegd aan welstand en goedgekeurd. De aanvraag is ingediend en in juni is de vergunning verleend. De aanbesteding (toezicht & uitvoering) wordt voorbereid en op de markt gezet. T.b.v. de uitvoering is ook een flora en fauna Quickscan uitgevraagd met positief resultaat (geen vervolgacties benodigd).
De laatste maanden van 2024 stonden in het teken van gunning zodat begin (Q2) 2025 de herbouw afgerond kan worden.

Verkenning Eendragtspolder
In nauwe samenwerking met gemeente Zuidplas is een verkenning in uitvoering. Er zijn beleidsanalyse uitgevoerd en gesprekken geweest met 2 zittende agrariërs in het gebied. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de notitie voor het bestuur. Agendering is voorzien in juni en juli 2025.

Trainingsroute wielrenners Willem-Alexanderbaan
Het realiseren van de trainingsroute is in voorbereiding. Bij de voorbereiding is gebleken dat er ambtelijk geen overstemming is over het te nemen verkeersbesluit. Vertraging is voorzien.

Subsidie Coördinatie
Voor het uitvoeren van de subsidieregeling is budget van € 20.000 per jaar beschikbaar. Begin januari is de subsidieregeling weer opengesteld tot 31 maart. Er zijn inmiddels 5 aanvragen gedaan en er worden nog zeker 3 aanvragen verwacht. Begin april zal de beoordeling plaatsvinden en besluitvorming in het VAAC over toekenning en afwijzing.

Beëindigen erfpachtovereenkomst 't Ezelsbruggetje
Alle gebouwtjes en hekwerken die op de ezelweide staan zijn begin 2025 gesloopt. Ook is onder een groot deel van het terrein het kunststof worteldoek verwijderd.

Versterken Biodiversiteit (2e fase)
Vanuit het nieuwe krediet is na AB besluit in december 2024 opdracht gegeven voor het uitvoeren van een eerste monitoring van de flora in het gebied. De inventarisatie vinden plaats zomer 2025, de rapportage ontvangen we komende winter. Aan de hand van de resultaten zal in samenspraak met ecoloog en boswachter ecologie gekeken worden of het beheer aangepast dient te worden om zo de biodiversiteit te versterken.

Afgeronde kredieten

Engineering en aanleg Watercompensatie A16
De aanleg Watercompensatie is gereed. Het project is in 2024 financieel afgesloten.

Bewegwijzering de Rotte
Dit project is in 2023 afgerond en is in 2024 financieel afgewikkeld. Overschrijding op dit krediet is in de jaarrekening 2023 gemeld en in de tabel opgenomen.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Kwaliteitsimpuls Entree Eendragtspolder
Project is in 2023 geheel uitgevoerd. De accountantscontrole is afgerond en het project is in 2024 financieel afgesloten.

Uitvoeringsagenda tranche I
In het AB van december 2024 is besloten het krediet om te vormen naar nieuw krediet "uitvoeringsagenda 2025"
De volgende onderdelen van Tranche I zijn afgerond:

Projectmanagement
In 2023 is gestart met het uitwerken van diverse projecten uit Tranche 1. Hiervoor zijn vele verkennende gesprekken gevoerd met stakeholders en de deelnemende gemeenten. Het bestuur wordt middels de voortgangsrapportage op de hoogte gehouden van de voortgang. In 2024 is een nieuw uitvoeringsprogramma 2025-2028 opgesteld. Deze is vastgesteld in AB van december 2024. Dit krediet is in 2024 afgesloten.

Trainingsroute WAB
Het krediet is in 2024 afgesloten. Voor de uitvoering is een nieuw krediet geopend.

Aanleg schapenrasters-drasgebied Eendragtspolder Hondenzonering
Dit project is uitgevoerd in september en eind 2024 opgeleverd. Het krediet is afgesloten.

3.7 Mutaties in reserves

	Saldo 31-12-2023	Bestemming Resultaat 2023	Toevoegingen via exploitatie	Toevoegingen direct	Onttrekkingen via exploitatie	Onttrekkingen direct	Saldo 31-12-2024
ALGEMENE RESERVE	3.419.837	421.324			145.487		3.695.675
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve	2.745.601				70.681	351.782	2.323.138
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda	372.297				76.964		295.333
Reserve Beheer Noordoever	1.745.558				120.800		1.624.758
Reserve vervangingsinvesteringen	202.380		35.000				237.380
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.897.796				24.263		2.873.533
Afschrijvingsreserve	996.524			351.782	36.310		1.311.996
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	8.960.156	0	35.000	351.782	329.018	351.782	8.666.138
TOTAAL RESERVES	12.379.993	421.324	35.000	351.782	474.505	351.782	12.361.813

In hoofdstuk 5 onder toelichting op de balans worden de toevoegingen en onttrekkingen nader toegelicht.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

3.8 Wat heeft het gekost

Overzicht van baten en lasten 2024

	Lasten				Baten				Saldo			
Programma instandhouding gebieden	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	1.177.982	1.458.600	1.343.000	1.341.909	0	0	0	0	1.177.982	1.458.600	1.343.000	1.341.909
Materieel	3.734.356	3.464.000	3.683.700	3.659.166	-1.009.780	-844.200	-1.020.600	-1.095.575	2.724.576	2.619.800	2.663.100	2.563.591
Gebiedsbeheer	4.912.337	4.922.600	5.026.700	5.001.075	-1.009.780	-844.200	-1.020.600	-1.095.575	3.902.558	4.078.400	4.006.100	3.905.500
Personeel	19.626	45.900	42.000	45.633					19.626	45.900	42.000	45.633
Materieel	41.607	95.000	75.000	47.250					41.607	95.000	75.000	47.250
Maatschappelijke betrokkenheid	61.233	140.900	117.000	92.883					61.233	140.900	117.000	92.883
Personeel	95.368	86.200	72.000	94.369	0	0	0	0	95.368	86.200	72.000	94.369
Materieel	0	0	0	59	0	0	0	0	0	0	0	59
Plannen maken	95.368	86.200	72.000	94.427	0	0	0	0	95.368	86.200	72.000	94.427
Personeel	182.620	217.700	185.000	184.151	0	0	0	0	182.620	217.700	185.000	184.151
Materieel	25.298	7.900	7.900	8.229	-21.744	0	0	0	3.554	7.900	7.900	8.229
Bestuurlijke ondersteuning	207.918	225.600	192.900	192.380	-21.744	0	0	0	186.174	225.600	192.900	192.380
Personeel	199.684	193.000	213.000	227.768	0	0	0	0	199.684	193.000	213.000	227.768
Materieel	46.784	30.200	53.900	80.763	0	0	0	0	46.784	30.200	53.900	80.763
Financiële diensten	246.467	223.200	266.900	308.520	0	0	0	0	246.467	223.200	266.900	308.520
Personeel	31.825	50.900	21.300	13.394	0	0	0	0	31.825	50.900	21.300	13.394
Materieel	0	5.500	5.500	0	0	0	0	0	0	5.500	5.500	0
Juridische diensten	31.825	56.400	26.800	13.394	0	0	0	0	31.825	56.400	26.800	13.394
Subtotaal Bestuurlijke ondersteuning	486.210	505.200	486.600	514.294	-21.744	0	0	0	464.466	505.200	486.600	514.294
Algemene middelen	0	0	0	0	-4.617.838	-4.688.600	-5.007.600	-5.020.106	-4.617.838	-4.688.600	-5.007.600	-5.020.106
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.555.149	5.654.900	5.702.300	5.702.681	-5.649.362	-5.532.800	-6.028.200	-6.116.681	-94.213	122.100	-325.900	-413.000
Totaal Projectkredieten	185.180	0	215.300	317.394	-157.062	0	0	0	28.118	0	215.300	317.394
Saldo van Baten en Lasten	5.740.329	5.654.900	5.917.600	6.020.074	-5.806.424	-5.532.800	-6.028.200	-6.116.681	-66.095	122.100	-110.600	-95.606
Totaal Mutatie reserves	138.174	35.000	35.000	35.000	-493.403	-157.100	-372.400	-474.504	-355.229	-122.100	-337.400	-439.504
Gerealiseerd resultaat	5.878.503	5.689.900	5.952.600	6.055.074	-6.299.827	-5.689.900	-6.400.600	-6.590.185	-421.324	0	-448.000	-535.110

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ ingekrompen moet worden. Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de omvang van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (meerjarig)
1. Stortplaats Hoge Bergse Bos	Grondwaterverontreiniging	€ 87.000	L	€ 17.400
2. Renterisico's	De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0
3. Specifieke risico's op projecten, inkoop, bijdragen derden, etc.	In de bedrijfsvoering van het recreatieschap kunnen zich risico's voordoen op specifieke onderdelen. Dit kunnen ook risico's betreffen m.b.t. subsidies.	Niet kwantificeerbaar	L	€ 0
4. Niet gekwantificeerde risico's	Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten.	€ 108.000	n.v.t.	€ 64.000

*De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

Risico 1: Nazorg grondwaterverontreiniging stortplaats Hoge Bergse Bos
Uit de eindinspectie van de stortplaats in het Hoge Bergse Bos is gebleken dat het beheerssysteem dat rondom de stortheuvels is aangelegd niet optimaal werkt.
Er is een (klein) risico dat in de toekomst een verontreiniging in het grondwater in de omgeving wordt vastgesteld, waardoor bodemsaneringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Met dit risico is in het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde nazorgplan geen rekening gehouden. Indien een dergelijke saneringsnoodzaak aanwezig is, dan is de provincie Zuid-Holland van mening dat het recreatieschap gedurende 10 jaar (tot 1 juli 2025) rekening moet houden met kosten op basis van de maatregelen en de mogelijke kosten die op € 87.000 worden geraamd wat bij een lage kans leidt tot een impact van € 17.400. Het recreatieschap kan zich vinden in deze benadering die goedkoper is dan het hernieuwd aanleggen van de drainage.

Risico 4: Niet gekwantificeerde risico's
Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Voor dit beleid volgt het schap het rijksbeleid voor gemeenten. Het rijk stelt voor de minimale buffer van de algemene reserve op 2% van de som van de structurele inkomsten. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

Ratio Weerstandsvermogen
Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Het saldo van de algemene reserve per 31 december 2024 bedraagt vóór resultaatbestemming € 3,7 mln. Voor toekomstige uitgaven van de projectkredieten ligt er een claim op de algemene reserve van € 1,7 mln.
Het onbelaste saldo van de algemene reserve bedraagt dan € 2,0 mln.
De maximum omvang van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 167k. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen BBV
In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, Gemeenschappelijke Regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Normen:
Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.
Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.
Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
netto schuldquote	nvt	nvt	nvt
solvabiliteitsratio	58%	72%	59%
structurele exploitatieruimte	11%	0%	6%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Omdat het schap geen schulden heeft is er sprake van een negatieve schuldquote. Daarom wordt die als n.v.t. in de tabel vermeld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elk jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

De onttrekking aan de voorziening Groot Onderhoud in 2024 bedraagt exclusief de personeelscomponent € 1.090.0000. De werkelijke lasten zijn verantwoord op de Voorziening Groot Onderhoud. In de begroting 2024 is op basis van de toenmalige MJOP een bedrag opgenomen van € 1.413.000 (excl. p-comp). Het verschil tussen de begrote en de werkelijke onttrekking is circa € 323.000 en is vooral veroorzaakt door het verschuiven van werkzaamheden en wijzigingen in de MJP-cyclus:

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Verloop uitgaven groot onderhoud	* € 1.000
Startbudget 2024	1.413
Mutaties in de cyclus 2024:	
Asfaltbudget 2024 naar 2023 Vlietkade	-444
Werken 2024 overloop naar 2025	-239
Realisatie cyclus 2024	730
Overloop werken voorgaande jaren	244
Werken 2025 naar voren gehaald	105
Overige mutaties (per saldo)	11
Totaal materiele uitgaven 2024	**1.090**

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien voor de komende jaren. De dotatie 2024 en 2025 zijn conform de programmabegrotingen. De dotatie vanaf 2026 is geïndexeerd met 5,2% zoals vastgesteld door de 'Kring gemeentesecretarissen Rijnmond'.

VOORZIENING Groot onderhoud	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Stand voorziening 1 januari	3.509.392	3.803.487	836.532	729.626	413.539	106.755	-137.512	-2.575.496	-3.129.092	-3.194.410
Dotatie	1.740.900	1.859.280	1.955.963	1.955.963	1.955.963	1.955.963	1.955.963	1.955.963	1.955.963	1.955.963
Onttrekking (incl P en Index)	1.446.805	4.826.235	2.062.869	2.272.050	2.262.746	2.200.230	4.393.946	2.509.559	2.021.280	2.245.367
Stand voorziening 31 december	3.803.487	836.532	729.626	413.539	106.755	-137.512	-2.575.496	-3.129.092	-3.194.410	-3.483.814

De onttrekkingen vanaf 2025 zijn gebaseerd op het herijkte Terrein Beheer Model (TBM). Door de sterk gestegen prijzen van met name asfalt, halfverharding en hout en staal is de voorziening vanaf 2030 niet meer toereikend. Het bestuur stelt voor om het overschot 2024 (€ 535k.) toe te voegen aan de voorziening groot onderhoud en de dotatie vanaf 2025 te verhogen met afgerond € 480.000. De voorziening is dan voor de komende jaren weer toereikend.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/ schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.
Bij dit schap wordt voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is voor dit schap niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen. Ook voor de komende 4 jaren worden geen geldleningen verwacht.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten.
Zie verder het overzicht in de toelichting op de balans, onderdeel Schatkistbankieren.

4.4 Grondbeleid

Het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld, waarin de volgende uitgangspunten centraal staan Grond is een middel en geen doel.

- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd.
- Met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen - actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie.
- Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap neemt in beginsel niet risicodragend deel in gebieds- en vastgoedontwikkelingen en niet zelf grond-of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Beheer grondposities

Het beheer van grondposities betrof het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied), zodanig dat dit bijdroeg aan de langetermijnstrategie van het Schap. Het resultaat hiervan is dat voldaan is aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van Rottemeren.

Oppervlakte	01-01-2024	31-12-2024	Toelichting mutatie:
Totaal (ha)	1.254 ha	1.257,69 ha	Verkoop percelen 0.04.22ha Aankoop percelen 3.59.80 ha

Deze tabel betreft de grondpositie. Hierin zijn niet meegenomen de gronden die het schap op basis van individuele overeenkomsten (o.a. huur) in gebruik en onderhoud heeft.
Peildatum voor deze tabel is de kadastrale registratie per 31 december 2024.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

4.5 Bedrijfsvoering

Dienstverlening Staatsbosbeheer

Rottemeren is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst. Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is in 2024 verlengd voor onbepaalde tijd. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

Voor 2024 rekenen wij af, conform de vastgestelde PDC, op basis van de werkelijk gemaakt uren maal het voor 2024 afgesproken tarief, met inachtneming van het totaal begrote budget. Hierdoor ontstaat inzicht in de inspanning op de verschillende begrotingsposten. Voor begeleiding regulier en groot onderhoud geldt de norm van 30% van de werkelijk bestede materiele uitgaven.

Dienstverlening Staatsbosbeheer			
Deelproducten	Realisatie 2023	1e Begrotings-wijziging 2024	Realisatie 2024
Beheerinformatie	93.903	93.000	93.000
Uitvoeren Terreininspecties	65.020	93.000	93.000
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	14.458	15.000	14.863
Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer	393.318	439.000	457.424
Omgevingscommunicatie	138.261	178.000	178.000
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	119.331	150.000	143.901
Toezicht en Handhaving	333.368	345.000	333.540
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	20.324	30.000	28.181
Gebiedsbeheer	**1.177.982**	**1.343.000**	**1.341.909**
Beheer subsidieverordening	5.390	20.000	20.089
Vrijwilligers en actief burgerschap	14.236	22.000	25.544
Maatschappelijke betrokkenheid	**19.626**	**42.000**	**45.633**
Voorbereiden programma's en projectmanagement	95.368	72.000	94.369
Plannen maken	**95.368**	**72.000**	**94.369**
Bestuurlijke diensten	182.620	185.000	184.151
Financiële diensten	199.684	225.500	227.768
Juridische diensten	31.825	21.300	13.394
Ondersteuning	**414.128**	**431.800**	**425.313**
Totaal personele lasten	**1.707.104**	**1.888.800**	**1.907.224**

De in rekening gebrachte bedragen door Staatsbosbeheer bedroegen oorspronkelijk in totaal € 1.968.154. Deze zijn in het kader van de rechtmatigheid en getrouwheid op onderdelen naar beneden bijgesteld waardoor er geen begrotingsonrechtmatigheid ontstaat.
Met uitzondering van Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer, waarvoor een norm is gesteld van 30% van de materiële uitgaven voor regulier onderhoud. Het in rekening gebrachte bedrag van € 457.424 blijft binnen deze norm.

Onder onderdeel 3. Programmaverantwoording is een nadere toelichting opgenomen per deelproduct.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Rechtmatigheidsverantwoording

Uitgangspunten
De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Het voorwaardencriterium:
Alle financiële beheers-handelingen zijn verricht in overeenstemming met wet- en regelgeving.

Het begrotingscriterium:
Alle lasten in het begrotingsjaar vallen binnen de begroting (incl. wijzigingen) zoals door het algemeen bestuur is goedgekeurd. Een aantal begrotingsoverschrijdingen is niet verwijtbaar aan het dagelijks bestuur, bijvoorbeeld omdat ze niet voorzienbaar waren of omdat er ook hogere baten aan ten grondslag liggen.

Het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium:
Het dagelijks bestuur heeft voldoende waarborgen genomen om te voorkomen dat als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen zijn verleend of een te laag dan wel geen bedrag aan heffingen aan het recreatieschap is betaald.
Verder dient hierbij opgemerkt te worden dat rechtmatigheid breder is dan bovengenoemde 3 criteria. De andere 6 criteria (calculatie, valutering, adressering, volledigheid, aanvaardbaarheid en levering) worden afgedekt door het getrouw beeld en de accountant zal hierover haar oordeel geven. Het dagelijks bestuur is niet verplicht om hier afzonderlijk over te rapporteren.

Rechtmatigheidsverantwoording 2024
Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving van het normenkader rechtmatigheid 2023 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur en de grenzen inzake toelichtingen opgenomen in de financiële verordening 2024 van het Recreatieschap, eveneens vastgesteld door het algemeen bestuur.

In het normenkader rechtmatigheid is opgenomen dat een grens voor de rechtmatigheidsverantwoording van 1% van de lasten en mutaties in de reserves wordt gehanteerd (€ 60.550). In de paragraaf bedrijfsvoering worden eventuele geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter van €10.000,- én meer dan 10% nader toegelicht e.e.a. conform de financiële verordening 2024 van het Recreatieschap.

Bevinding
Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden is vastgesteld dat de niet acceptabele bevindingen met betrekking tot de rechtmatigheid van de financiële verantwoording binnen de geldende verantwoordingsgrens van € 60.550 blijven.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Aanvullende informatie over de financiële rechtmatigheid
Uit de verbijzonderde interne controle zijn de onderstaande afwijkingen naar voren gekomen. Deze afwijkingen zijn ontstaan door het niet juist volgen van de procedures, maar hebben geen impact op de financiële rechtmatigheid.

	Proces	Absolute onzekerheid	Geëxtrapoleerde onzekerheid
1	Inkopen groot onderhoud	42.439	43.179
2	Inkopen regulier onderhoud	7.467	20.938
3	Huren en pachten	-3.926	-11.944
	Totaal onzekerheden		**52.173**

Het bestuur heeft een aantal organisatorische en financieel-administratieve verbeteringen doorgevoerd om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.6 Openbaarheidsparagraaf

Inleiding en kader
Op grond van de WOO verplichte openbaarheidsparagraaf dient verantwoording plaats te vinden over de uitvoering van de WOO over het verslagjaar 2024 in het jaarverslag 2024.

Openbaarheidsparagraaf
De openbaarheidsparagraaf beschrijft de activiteiten die in 2024 zijn uitgevoerd op de thema's verbetering informatiehuishouding en de actieve en passieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking
De ontwikkeling van een platform (PLOOI) waar alle overheden hun openbaar te maken documenten konden plaatsen, is stopgezet. Het kabinet heeft besloten om eerst een eenvoudiger variant met een verwijsindex en een zoekfunctie te ontwikkelen. Deze variant is inmiddels operationeel. Deelname aan dit platform is momenteel nog op vrijwillige basis, waarbij de recreatieschappen en CBG nog niet zijn aangesloten. Woo-verzoeken en besluiten worden nog steeds op de website van het betreffende recreatieschap openbaar gemaakt.
Vanwege vertraging in de realisatie van het publicatieplatform, is ook de inwerkingtreding van het actieve openbaarmakingsdeel van de Woo vertraagd. Staatsbosbeheer handelt de Woo verzoeken af namens de schappen en volgt de ontwikkelingen nauwlettend, maar gezien de financiële situatie, waarin de nieuwe taken beperkt worden vergoed, neemt het geen leidende rol op zich.

Passieve openbaarmaking:

	Aantal verzoeken	Gemiddelde behandeltijd in dagen
2023	1	82
2024	0	n.v.t.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

5. JAARREKENING 2024

5.1 Balans per 31 december 2024

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa	**6.966.502**	**6.317.885**
Materiële vaste activa	**6.966.502**	**6.317.885**
Investeringen met een economisch nut	3.838.624	3.545.476
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.127.878	2.772.410
Vlottende activa	**15.174.575**	**15.472.955**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**14.686.322**	**14.812.346**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar	14.191.172	14.374.584
Overige vorderingen	495.150	437.762
Liquide middelen	**54.751**	**38.616**
Banksaldi	54.751	38.616
Overlopende activa	**433.503**	**621.992**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	213.029	428.073
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	220.474	193.920
Totaal Activa	22.141.077	21.790.840

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste passiva	**17.097.891**	**16.739.586**
Eigen vermogen	**12.896.923**	**12.801.316**
Algemene reserve	**3.695.675**	**3.419.837**
Algemene reserve	3.695.675	3.419.837
Bestemmingsreserves	**8.666.138**	**8.960.155**
Bestemmingsreserves	8.666.138	8.960.155
Gerealiseerde resultaat	**535.110**	**421.324**
Gerealiseerde resultaat	535.110	421.324
Voorzieningen	**4.200.968**	**3.938.270**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.991.247	3.704.392
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	209.721	233.878
Vlottende passiva	**5.043.186**	**5.051.254**
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	**289.224**	**41.929**
Overige schulden	289.224	41.929
Overlopende passiva	**4.753.962**	**5.009.325**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	430.040	461.012
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.323.922	4.548.313
Totaal Passiva	22.141.077	21.790.840

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

5.2 Overzicht van baten en lasten 2024

	Lasten				Baten				Saldo			
Programma instandhouding gebieden	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	1.177.982	1.458.600	1.343.000	1.341.909	0	0	0	0	1.177.982	1.458.600	1.343.000	1.341.909
Materieel	3.734.356	3.464.000	3.683.700	3.659.166	-1.009.780	-844.200	-1.020.600	-1.095.676	2.724.676	2.619.800	2.663.100	2.563.691
Gebiedsbeheer	4.912.337	4.922.600	5.026.700	5.001.075	-1.009.780	-844.200	-1.020.600	-1.095.676	3.902.558	4.078.400	4.006.100	3.905.500
Personeel	19.626	45.900	42.000	45.633					19.626	45.900	42.000	45.633
Materieel	41.607	95.000	75.000	47.250					41.607	95.000	75.000	47.250
Maatschappelijke betrokkenheid	61.233	140.900	117.000	92.883					61.233	140.900	117.000	92.883
Personeel	96.368	86.200	72.000	94.369	0	0	0	0	96.368	86.200	72.000	94.369
Materieel	0	0	0	59	0	0	0	0	0	0	0	59
Plannen maken	96.368	86.200	72.000	94.427	0	0	0	0	96.368	86.200	72.000	94.427
Personeel	182.620	217.700	185.000	184.151	0	0	0	0	182.620	217.700	185.000	184.151
Materieel	26.298	7.900	7.900	8.229	-21.744	0	0	0	3.554	7.900	7.900	8.229
Bestuurlijke ondersteuning	207.918	225.600	192.900	192.380	-21.744	0	0	0	186.174	225.600	192.900	192.380
Personeel	199.684	193.000	213.000	227.768	0	0	0	0	199.684	193.000	213.000	227.768
Materieel	46.784	30.200	53.900	80.753	0	0	0	0	46.784	30.200	53.900	80.753
Financiële diensten	246.467	223.200	266.900	308.520	0	0	0	0	246.467	223.200	266.900	308.520
Personeel	31.825	50.900	21.300	13.394	0	0	0	0	31.825	50.900	21.300	13.394
Materieel	0	5.500	5.500	0	0	0	0	0	0	5.500	5.500	0
Juridische diensten	31.825	56.400	26.800	13.394	0	0	0	0	31.825	56.400	26.800	13.394
Subtotaal Bestuurlijke ondersteuning	486.210	505.200	486.600	514.294	-21.744	0	0	0	464.466	505.200	486.600	514.294
Algemene middelen	0	0	0	0	-4.617.838	-4.688.600	-5.007.600	-5.020.106	-4.617.838	-4.688.600	-5.007.600	-5.020.106
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.565.149	5.654.900	5.702.300	5.702.681	-5.649.362	-5.532.800	-6.028.200	-6.115.681	-84.213	122.100	-325.900	-413.000
Totaal Projectkredieten	186.180	0	215.300	317.394	-157.062	0	0	0	28.118	0	215.300	317.394
Saldo van Baten en Lasten	5.740.329	5.654.900	5.917.600	6.020.074	-5.806.424	-5.532.800	-6.028.200	-6.115.681	-66.095	122.100	-110.600	-95.606
Totaal Mutatie reserves	138.174	35.000	35.000	35.000	-493.403	-157.100	-372.400	-474.504	-355.229	-122.100	-337.400	-439.504
Gerealiseerd resultaat	5.878.503	5.689.900	5.952.600	6.055.074	-6.299.827	-5.689.900	-6.400.600	-6.590.185	-421.324	0	-448.000	-536.110

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Het programma "Instandhouding gebieden" is opgebouwd uit de volgende onderdelen:
- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken

Daarnaast:
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projectkredieten
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Saldo van baten en lasten
Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en -baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Algemene dekkingsmiddelen
De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de rentebaten vanuit de weggezette overtollige middelen bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren).
De rentebaten worden met ingang van dit begrotingsjaar verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en niet langer gesaldeerd weergegeven onder Financiële diensten (Treasury). Dit sluit aan bij de indeling van de modeljaarrekening van het BBV (saldo van de financieringsfunctie als onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen).
De vergelijkende cijfers in de begroting 2024 en de realisatie 2023 zijn overeenkomstig aangepast.

Baten en lasten Projectkredieten
De projectkredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector daarvoor geven. Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gepresenteerd in afgeronde bedragen van € 1.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en lasten worden verantwoord tot hun brutobedrag.

Verder worden de uitgangspunten van de financiële verordening van het schap gehanteerd.

Balans

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:
– investeringen met een economisch nut;
– investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
– investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 25.000 worden conform de financiële verordening geactiveerd.
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.
Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De volgende richtlijnen zijn grotendeels gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	25, 30 of 35 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-35 jaar
- machines, apparaten en installaties	5,6,7,10 of 15 jaar
- overige materiele vaste activa	afhankelijk van de gebruiksduur

Investeringen met economisch nut
Investeringen hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investeringen met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten door gewijzigde regelgeving per 1 januari 2018 worden geactiveerd. De richtlijn is dat Investeringen met maatschappelijk nut boven € 25.000 per component worden geactiveerd.
Indien investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, vindt de afschrijving hiervan eveneens lineair plaats.

In erfpacht uitgegeven gronden
Voor de in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwig durende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen
De banksaldi worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa (nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Dit betreft de Algemene Reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Voorzieningen
De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren grootonderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.
De voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer, de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva
Deze posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

☒ Investeringen met een economisch nut
De boekwaarde van de investeringen met een economisch nut had het volgende verloop:

Investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 1-1-2024	Inves-teringen	Extra af-schrijvingen	Afschrij-vingen	Bijdrage van derden	Afwaar-deringen	Activeringen	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en Terreinen	3.328.573	305.830	-	-	-	-		3.634.403
Bedrijfsgebouwen	216.903	0	0	12.682	0	0		204.221
	3.545.476	305.830	0	12.682	0	0	0	3.838.624

Van de gronden die in eigendom zijn van Natuur- en Recreatieschap Rottemeren, totaal 1258 hectaren, zijn enkele gronden uitgegeven in erfpacht, met name aan exploitanten. Dit leidt jaarlijks tot erfpachtopbrengsten. Met deze exploitanten zijn langdurige erfpachtcontracten afgesloten. In 2024 is een perceel grond aangekocht gelegen nabij de Weg en Land te Bergschenhoek (Hoekse Park West).
De bedrijfsgebouwen betreft de Sluiswachterswoning Rottekade 2.

☒ Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2024	Inves-teringen	Extra af-schrijvingen	Afschrij-vingen	Bijdrage van derden	Afwaar-deringen	Activeringen	Boekwaarde 31-12-2024
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	996.524	0	0	36.310	0	0	352.032	1.312.246
Activa in bewerking:								
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	1.775.886	1.100.153	0	0	708.374	0	-352.032	1.815.632
	2.772.410	1.100.153	0	36.310	708.374	0	0	3.127.878

Activa in bewerking waarvan de bewerking is afgerond en welke in gebruik zijn genomen, worden gerubriceerd onder de categorie Grond-, weg- en waterbouwkundige werken. De afschrijving op het afgeronde actief start per 1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar van afronding en ingebruikname. € 1.107.903 heeft betrekking op investeringen na 1 januari 2018.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

☒ Overige vorderingen

	2024	2023
Vorderingen op openbare lichamen	466.750	302.353
Overige vorderingen	243.282	331.640
Voorziening voor oninbaarheid	-214.882	-196.231
Totaal	495.150	437.762

Het saldo van de vorderingen op openbare lichamen bestaat hoofdzakelijk uit vorderingen op de deelnemers in het schap (€ 347.000).

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

De voorziening voor oninbaarheid heeft betrekking op de overige vorderingen. De voorziening voor oninbaarheid wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de openstaande vorderingen.

☒ Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.

	2024	2023
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	14.191.172	14.374.584
Totaal	14.191.172	14.374.584

Hieronder zijn de bedragen weergegeven die op kwartaalbasis in de schatkist zijn aangehouden en de drempel die van toepassing was.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)				
Verslagjaar 2024				
Drempelbedrag	**1.000**			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	**155**	**107**	**167**	**143**
Ruimte onder het drempelbedrag	845	893	833	857
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

☒ Banksaldi

	2024	2023
Bank Nederlandse Gemeenten	54.751	38.616
Totaal	54.751	38.616

Overlopende activa

☒ De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Project	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2024
Rijksbijdrage				
Watercompensatie A16	60.636	38.821	99.457	0
Overige Nederlandse overheidslichamen				
KI LBB 1e fase Eilandenrijk	229.685	7.838	73.479	164.044
KI Entree Eendragtspolder	105.224	-249	104.975	0
Uitbreiding MTB route	32.527	16.458		48.985
	367.436	24.047	178.454	213.029
Totaal	428.072	62.868	277.911	213.029

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

☒ Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	2024	2023
Vooruitbetaalde bedragen	36.024	35.598
Nog te ontvangen bedragen	148.707	144.173
Ondernemers BTW	31	908
Door te berekenen kosten	12.059	5.811
Door te schuiven BTW	23.653	7.430
Totaal	220.474	193.920

De vooruitbetaalde bedragen betreffen voornamelijk verzekeringspremies (€ 34.130). De nog te ontvangen bedragen bestaan vooral uit de rente over het 4e kwartaal 2024 (€ 117.472).

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves in 2024 wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-2023	Bestemming Resultaat 2023	Toevoegingen via exploitatie	Toevoegingen direct	Onttrekkingen via exploitatie	Onttrekkingen direct	Saldo 31-12-2024
ALGEMENE RESERVE	3.419.837	421.324			145.487		3.695.675
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve	2.745.601				70.681	351.782	2.323.138
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda	372.297				76.964		295.333
Reserve Beheer Noordoever	1.745.558				120.800		1.624.758
Reserve vervangingsinvesteringen	202.380		35.000				237.380
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.897.796				24.263		2.873.533
Afschrijvingsreserve	996.524			351.782	36.310		1.311.996
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	8.960.156	0	35.000	351.782	329.018	351.782	8.666.138
TOTAAL RESERVES	12.379.993	421.324	35.000	351.782	474.505	351.782	12.361.813

☒ ALGEMENE RESERVE

De Algemene Reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

	2024	2023
Saldo 1 januari	3.419.837	3.800.443
Bij: bestemming resultaat	421.324	236.096
Bij: toevoegingen	0	103.174
Af: Onttrekkingen projectkredieten	145.486	719.877
Saldo 31 december	3.695.675	3.419.837

☒ BESTEMMINGSRESERVES

- Investeringsreserve

De investeringsreserve wordt gevormd om de aanvragen voor projectkredieten te kunnen financieren.

	2024	2023
Saldo 1 januari	2.745.601	2.730.952
Bij: toevoegingen	0	118.000
Af: Onttrekkingen projectkredieten	70.681	103.351
Af: Onttrekkingen geactiveerde projecten (naar afschr res)	351.782	0
Saldo 31 december	2.323.138	2.745.601

- Investeringsreserve Uitvoeringsagenda

De Investeringsreserve Uitvoeringsagenda is voortgekomen uit het Ontwikkelplan Rottemeren. Per tranche wordt bekeken welke projecten in uitvoering worden genomen.
In 2023 is gestart met Programma Tranche I.

	2024	2023
Saldo 1 januari	372.297	0
Bij: toevoegingen	0	384.700
Af: Onttrekkingen projectkredieten	76.964	12.403
Saldo 31 december	295.333	372.297

- Reserve Beheer Noordoever

Recreatieschap Rottemeren heeft voor het BRG (Bestaand Rotterdams Gebied) project Noordoever de verantwoordelijkheid voor het beheer van de Noordoever afgekocht. Om het beheer van de Noordoever over te nemen is een eenmalige afkoopsom beschikbaar gesteld door het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam. Jaarlijks wordt voor het beheer en onderhoud € 120.800 onttrokken uit de reserve Beheer Noordoever.

	2024	2023
Saldo 1 januari	1.745.558	1.866.358
Bij: toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	120.800	120.800
Saldo 31 december	1.624.758	1.745.558

- Reserve vervangingsinvesteringen

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van bruggen en steigers met een investering van meer dan € 50.000 te financieren.

	2024	2023
Saldo 1 januari	202.380	167.380
Bij: toevoegingen	35.000	35.000
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	237.380	202.380

- Reserve Herinrichting Gebied A16

Eind 2016 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve van € 2,5 miljoen voor de financiering van de bovenwettelijke maatregelen voor het gebied rond de aan te leggen A16 in het Lage Bergse Bos. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur besloten tot een krediet van € 50.000 vanuit de reserve voor het proces van een kwaliteitsimpuls voor het lage Bergse Bos.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

	2024	2023
Saldo 1 januari	2.897.796	2.901.157
Bij: toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen projectkredieten	24.263	3.361
Saldo 31 december	2.873.533	2.897.796

- Afschrijvingsreserve

De afschrijvingsreserve dekt toekomstige afschrijvingslasten van materiele activa met maatschappelijk nut.
De afschrijvingsreserve wordt gevoed bij activering van projecten door overheveling vanuit de investeringsreserve.

	2024	2023
Saldo 1 januari	996.524	1.032.834
Bij: Toevoegingen geactiveerde projecten (van inv res)	351.782	0
Af: Onttrekkingen, afschrijvingslast boekjaar	36.310	36.310
Saldo 31 december	1.311.996	996.524

Geactiveerde projecten	
- Bewegwijzeringssysteem de Rotte	233.852
- Kwaliteits Impuls Entree Eendragtspolder	117.930
Totaal toevoegingen	351.782

☒ Gerealiseerd resultaat

	2024	2023
Gerealiseerd resultaat	535.010	421.324

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2024 wordt in het hiernavolgende overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-2023	Dotaties	Aanwendingen	Saldo 31-12-2024
VOORZIENINGEN				
Groot onderhoud	3.509.392	1.740.900	1.446.804	3.803.488
Groot onderhoud gebouwen vastgoed	195.000	17.000	24.240	187.760
Puinstortgelden min. LNV	161.405			161.405
Afkoopsommen gebiedsbeheer	72.472		24.157	48.315
TOTAAL VOORZIENINGEN	3.938.270	1.757.900	1.495.201	4.200.968

☒ ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

Voorziening groot onderhoud gebiedsbeheer
Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke grootonderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening verantwoord.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

	2024	2023
Saldo 1 januari	3.509.392	2.966.277
Bij: Dotatie conform programmabegroting	1.740.900	1.740.800
Af: Uitgaven voor groot onderhoud	1.446.804	1.197.685
Saldo 31 december	3.803.488	3.509.392

Voor een toelichting op de aanwendingen 2024 voor groot onderhoud wordt verwezen naar de programmaverantwoording (4.2 onderhoud kapitaalgoederen).

Voorziening groot onderhoud gebouwen vastgoed

	2024	2023
Saldo 1 januari	195.000	0
Bij: Dotatie conform programmabegroting	17.000	195.000
Af: Uitgaven voor groot onderhoud	24.240	0
Saldo 31 december	187.760	195.000

☒ VOORZIENINGEN VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN DIE SPECIFIEK BESTEED MOETEN WORDEN

Voorziening puinstortgelden min. LNV

De voorziening puinstortgelden LNV is geheel geoormerkt door het voormalig ministerie LNV en besteding kan plaatsvinden voor de aankoop van gronden en de inrichting hiervan in het Recreatiegebied. Aan het DB en AB zal worden voorgesteld het saldo als bijdrage derden in mindering te brengen op de aanschafwaarde Hoekse Park West, dan wel aan te wenden voor de vervanging van de Varenbrug als onderdeel van de Metropolitane fietsroute Delft – Rotterdam Alexander.
In 2024 zijn er geen mutaties geweest.

a) Voorziening afkoopsommen

Dit betreft de in 2015 ontvangen afkoopsommen ten behoeve van toekomstig Regulier Onderhoud vanuit het project Hoekse Park. Het oorspronkelijke bedrag van € 241.571 is als volgt opgebouwd:

- afkoop onderhoud brug € 132.231;
- Stadsregio bijdrage € 100.000;
- Meerjarig onderhoud natuurvriendelijke oevers € 9.340.

Sinds 2017 valt in een periode van 10 jaar het totaalbedrag van € 241.571 vrij ten gunste van het Regulier Onderhoud in de exploitatie.

	2024	2023
Saldo 1 januari	72.472	96.629
Bij: Dotaties	0	0
Af: vrijval t.g.v. de exploitatie	24.157	24.157
Saldo 31 december	48.315	72.472

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	2024	2023
- Crediteuren	289.224	41.929
Totaal	289.224	41.929

Het crediteurensaldo per 31-12-2024 bestaat voor het grootste deel uit afrekeningen regulier onderhoudsbestekken. In verband met de overgang naar een nieuw financieel systeem is er eind 2023 versneld betaald om het overlopende saldo zo laag mogelijk te houden.

Overlopende passiva

☒ Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

	2024	2023
- Te ontvangen facturen (leveranties en diensten van derden)	240.951	127.853
- Dienstverlening SBB	186.015	327.230
- Overige schulden	3.074	5.929
	430.040	461.012

De te ontvangen facturen hebben onder meer betrekking op afrekening Waterschapslasten 2024 (€ 32k) en afrekeningen projectkredieten (€ 203k).
De dienstverlening SBB betreft de afrekening van de doorbelaste uren december 2024.

☒ De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De specificatie van deze balanspost is als volgt:
Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen

Project	Saldo 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen, bestede of terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2024
Restantsubsidie Molengangenpad (Bentwoud)	625.556		11.973	613.583
Verblijfsplek Rottebanbrug	26.412		8.234	18.178
Kwaliteits Impuls Lage Bergse Bos	3.894.089	82.200	331.885	3.644.404
Trainingsroute wielrenners Willem-Alexanderbaan	0	45.500		45.500
Governance De Rotte	2.256			2.256
Totaal	4.548.313	127.700	1.059.820	4.323.922

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende verplichtingen

De meerjarige contracten zijn geïnventariseerd. Het betreft met name contracten meerjarige bestekken voor regulier onderhoud en de dienstverleningsovereenkomst met Staatsbosbeheer.

De belangrijkste resterende verplichtingen (> € 100.000) voor 2025 e.v. zijn:
* Gras- en waterbestekken regulier onderhoud € 975.000
* Hygiëne Bestek regulier onderhoud € 360.000;
* Samenwerkingsovereenkomst Staatsbosbeheer € 2.098.800.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden na balansdatum.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024

Bij de Najaarsrapportage werd rekening gehouden met een overschot van € 448.000.
Het voordelige saldo 2024 is uitgekomen op afgerond € 535.000.
De baten uit gewone bedrijfsvoering zijn € 87.000 hoger uitgevallen terwijl de lasten vrijwel op het begrote niveau zijn uitgekomen.
De hogere baten zijn te danken aan lastig te begroten posten als Vergunningen (effect circa € 25k.), Verkoop gronden (effect circa € 20k.) en Opstalrechten (effect circa € 40k.).
In paragraaf 3, de programmaverantwoording van het jaarverslag, wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten per deelproduct.

Overzicht incidentele baten en lasten

	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2024		
Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Projectkredieten, instandhouding gebieden:									
Uitgaven projectkredieten	0	0	0	0	215.300	-215.300		317.394	-317.394
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	215.300		215.300	317.394		317.394
Totaal incidentele baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**215.300**	**215.300**	**0**	**317.394**	**317.394**	**0**

	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2024		
Presentatie van het structureel saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Saldo van baten en lasten	5.532.800	5.654.900	-122.100	6.028.200	5.917.600	110.600	6.115.681	6.081.005	34.676
Toevoegingen aan reserves		35.000	-35.000		35.000	-35.000		35.000	-35.000
Onttrekkingen aan reserves	157.100		157.100	372.400		372.400	474.504		474.504
Gerealiseerd resultaat	**5.689.900**	**5.689.900**	**0**	**6.400.600**	**5.952.600**	**448.000**	**6.590.185**	**6.116.005**	**474.179**
Waarvan incidentele baten en lasten	0	0	0	215.300	215.300	0	317.394	317.394	0
Structureel resultaat	**5.689.900**	**5.689.900**	**0**	**6.185.300**	**5.737.300**	**448.000**	**6.272.791**	**5.798.611**	**474.179**

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoegingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2024	Realisatie 2024
Reserve vervangingsinvesteringen	35.000	35.000
Totaal	35.000	35.000

Onttrekkingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2024	Realisatie 2024
Afschrijvingsreserve	36.300	36.310
Reserve Noordoever	120.800	120.800
Totaal	157.100	157.110

Overzicht van de directe vermogensmutaties

Toevoegingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2024	Realisatie 2024
Afschrijvingsreserve, geactiveerde projecten		351.782
Totaal	0	351.782

Onttrekkingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2024	Realisatie 2024
Investeringsreserve, geactiveerde projecten		351.782
Totaal	0	351.782

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur:

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.
Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 18 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 60.550. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 102.094 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 60.550. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 101.842 acceptabel op basis van het door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

	Begrotingscriterium	**Bedragen**
1a	Overschrijding lasten programma's	381
1b.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	102.094
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld op grond van de spelregels in de financiële verantwoording	0
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**102.475**
4a.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	101.852
4b.	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	623

	Voorwaardencriterium	
5a.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
5b.	Bevindingen in het kader van het voorwaardencriterium	0

	M&O criterium	
6	Bevindingen in het kader van het M&O criterium	0

Totaal onrechtmatigheden	**102.475**
Waarvan acceptabel	101.852
Waarvan niet-acceptabel	623

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het bestuur ook beschreven welke actie het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op het schap. Het voor het schap toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

Dhr. S Thijsen, directeur van Staatsbosbeheer (SBB), dient op grond van de mandaatregeling aangemerkt te worden als topfunctionaris. Over de vergoeding in het kader van zijn functie als topfunctionaris zijn geen nadere afspraken tussen het schap en Staatsbosbeheer gemaakt. Er worden geen rechtstreekse vergoedingen aan dhr. Thijsen door het schap verstrekt.

Dhr. Thijsen ontvangt zijn bezoldiging via Staatsbosbeheer en deze organisatie verantwoordt zijn bezoldiging via haar eigen jaarrekening. Aangaande de doorbelasting van de kosten die SBB maakt voor haar dienstverlening zijn afspraken gemaakt, waarbij indirect de kosten die gemaakt worden door SBB in het kader van de functie van Dhr. Thijsen versleuteld zitten in de afspraken en in de overhead van de tarieven die door SBB worden doorbelast. Ten aanzien van de door te belasten directe kosten is voor de heer Thijsen geen tijdsregistratie aanwezig op basis waarvan de werkelijke omvang van het dienstverband kan worden bepaald.

Hierdoor is de vergoeding die betaald wordt voor de inhuur van de topfunctionaris niet te herleiden. Op basis van de inschatting van het bestuur is de werkelijke tijdsbesteding van dhr. Thijssen aan het schap verwaarloosbaar ten opzichte van zaken als directeur van Staatsbosbeheer en bedraagt daarmee minder dan € 2.100.

In het verleden werd in de jaarrekening om praktische redenen voor deze topfunctionaris de volledige bezoldiging zoals hij die ontvangt bij Staatsbosbeheer verantwoord. Feitelijk werd de WNT-verantwoording voor deze topfunctionaris zoals die door Staatsbosbeheer is opgenomen in haar jaarrekening ook opgenomen in de jaarrekening van het schap.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft op 1 november 2022 de toelichting op de Uitvoeringsregeling WNT 2023 de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep verduidelijkt. In de relatie tussen de organisatie en Staatsbosbeheer is weliswaar geen sprake van een groep, maar de problematiek inzake de intra-groep detachering is in deze casus vergelijkbaar.

De individuele bezoldiging van de directie en toezichthouders, die ook dient als verantwoording in het kader van de WNT, zijn in onderstaande tabellen gespecificeerd:

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d. 07-07-2025

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder:

Gegevens 2024	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Ir. S. Thijsssen	Directeur

Behalve de heer S. Thijsen zijn er geen topfunctionarissen conform de WNT met dienstbetrekking in 2024 en die een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. In 2024 zijn geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wetopenbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder

In de kolom "van - tot" is de duur van het bestuurslidmaatschap vermeld. De bestuursleden hebben over 2024 geen vergoeding ontvangen.

Samenstelling van het bestuur in het verslagjaar

Leden Dagelijks Bestuur

Gemeente	Naam	functie	Van - Tot
Rotterdam	dhr. V. Karremans	wethouder	januari 2024 - juli 2024
Rotterdam	dhr. P.J.P. Lansink Bastemeijer	wethouder	oktober 2024 - december 2024
Lansingerland	dhr. M. Muis	wethouder	januari 2024 - december 2024
Zuidplas	dhr. D. de Haas	wethouder	januari 2024 - december 2024

Leden Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de leden van het Dagelijks Bestuur aangevuld met de hieronder opgenomen bestuursleden:

Gemeente	Naam	functie	Van - Tot
Rotterdam	dhr. F. Achbar	wethouder	januari 2024 - december 2024
Lansingerland	dhr. S. Fortuyn	wethouder	januari 2024 - december 2024
Zuidplas	dhr. F. Klovert	wethouder	januari 2024 - december 2024

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is adviserend aan het bestuur.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 07-07-2025

5.6 Verdeling naar taakvelden

		Realisatie 2024			Gewijzigde begroting 2024		
	Verdeling naar taakvelden	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.1	Bestuur		192.380	-192.380		192.900	-192.900
0.4	Overhead		321.914	-321.914		293.700	-293.700
0.5	Treasury	531.506		531.506	519.000		519.000
0.8	Overige baten en lasten			0			0
0.10	Mutatie reserves	474.504	35.000	439.504	372.400	35.000	337.400
5	**Sport, cultuur en recreatie**			0			0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.584.175	5.505.781	78.394	5.509.200	5.431.000	78.200
	Totalen	6.590.185	6.055.075	535.110	6.400.600	5.952.600	448.000

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d. 07-07-2025

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) B.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan het Algemeen Bestuur van
Recreatieschap Rottemeren

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van Recreatieschap Rottemeren te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking', geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 alsmede van het vermogen van Recreatieschap Rottemeren op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1 het overzicht van baten en lasten over 2024;
2 de balans per 31 december 2024;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024; en
4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel met beperking
De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden en ziet toe op de WNT-gegevens van de directeur in functie als topfunctionaris van Recreatieschap Rottemeren.

Wij zijn niet in staat geweest:
- vast te stellen of in de door Staatsbosbeheer doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend;
- vast te stellen wat de deeltijdfactor van de betreffende topfunctionaris is en of deze overeenkomt met de praktijk, onder meer als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie.

Baker Tilly (Netherlands) B.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) B.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over zowel 2024 als 2023 van de topfunctionaris bij de WNT-instelling, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen', zoals in de jaarrekening in hoofdstuk 5.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector op pagina's 44 en 45 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Recreatieschap Rottemeren zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 60.550. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.020 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 19 december 2024 vastgestelde normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 18 december 2023, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.
  Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 7 juli 2025

Baker Tilly (Netherlands) B.V.

drs. B. Smeenk RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden: